

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	3975
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	875
Ημερομ. Κατάθεσης:	14/3/2025

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Έντονη ανησυχία των κατοίκων της Θάσου και αντίθεση της τοπικής κοινωνίας στο έργο ταφής και αποθήκευσης τεραστίων ποσοτήτων διοξειδίου του άνθρακα στα υποθαλάσσια πηγάδια του Πρίνου

Στην Θάσο, στην υποθαλάσσια περιοχή των πηγαδιών του Πρίνου, στο κόλπο της Καβάλας, σχεδιάζεται ένα τεράστιο έργο αποθήκευσης CO₂, ο πρώτος και μεγαλύτερος χώρος αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στην Ν.Α Ευρώπη. Φορέας του project είναι η EnEarth, εταιρεία του ομίλου Energean που εκμεταλλεύεται τα κοιτάσματα του Πρίνου και η οποία θα ακολουθήσει την εφαρμογή της μεθόδου CCS (Carbon Capture and Storage– Δέσμευση και Αποθήκευση του CO₂). Η μέθοδος περιλαμβάνει την δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα στην πηγή (εργοστάσιο παραγωγής), τη μεταφορά του στον τόπο αποθήκευσης και την αποθήκευσή του για 200-10.000 χρόνια.

Η ανάπτυξη των τεχνολογιών CCS αποτελεί μέρος της στρατηγικής για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο ενεργειακό σύστημα, που λόγω και του κόστους, χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Σχετικά έργα πραγματοποιούνται από βιομηχανίες διύλισης καυσίμων και άλλες βαριές βιομηχανίες σε Ελλάδα και διεθνώς που καταναλώνουν ορυκτά καύσιμα. Το έργο αποθήκευσης CO₂ στον Πρίνο είναι το πρώτο του είδους στην Ελλάδα.

Η Energean σύμφωνα με το άρθρο 173 του Ν. 4964/2022, αιτήθηκε από την Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε. (ΕΔΕΥΕΠ Α.Ε) στις 31.08.2022 την ενεργοποίηση του δικαιώματος συνέχισης και ολοκλήρωσης της διερεύνησης των δομών των πεδίων Πρίνου, Έψιλον και του υποκείμενου υδροφορέα προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα των υπόγειων στοών ως τόπων αποθήκευσης CO₂. Η εν λόγω

αίτηση έγινε δεκτή με την Απόφαση Ενεργοποίησης Δικαιώματος Διερεύνησης για την Αποθήκευση CO₂ (όπως αυτή εγκρίθηκε με την υπ. Αριθ. 14577/29.09.2022 απόφαση της ΕΔΕΥΕΠ(ΦΕΚ 5247/Β/11.10.2022)), η οποία ενέκρινε την καταρχήν επιλεξιμότητα του τόπου αποθήκευσης. Με την πρόοδο και ολοκλήρωση των διαδικασιών διερεύνησης της Περιοχής ως τόπου αποθήκευσης CO₂, η EnEarth, ως συνδεδεμένη εταιρεία της Energean, υπέβαλε στις 30.06.2024 αίτηση προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα του γεωλογικού σχηματισμού ως τόπου αποθήκευσης CO₂ και να ενεργοποιηθεί το δικαίωμα αποθήκευσης του φορέα σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 173 του Ν. 4964/2022.

Σύμφωνα με όσα έχουν ανακοινωθεί, η λειτουργία της εγκατάστασης σχεδιάζεται να αναπτυχθεί σε δύο φάσεις. Σε πρώτη φάση θα υπάρξει αποθηκευτική ικανότητα 1 εκ. τόνων CO₂ ετησίως για 20 χρόνια (έναρξη περί το τέλος του 2025 με αρχές 2026). Η εγκατάσταση θα είναι σε θέση να υποδέχεται CO₂ σε συμπιεσμένη μορφή από το 2027 και μετά. Σε δεύτερη φάση προβλέπεται επέκταση της αποθήκευσης έως 3 εκ. τόνων ετησίως ενώ η εγκατάσταση θα τροποποιηθεί ώστε να δέχεται επιπλέον υγροποιημένο CO₂. Οι ρύποι θα προέρχονται από σταθμούς παραγωγής ενέργειας, μονάδες καύσης αποβλήτων, διυλιστήρια, εγκαταστάσεις παραγωγής πλαστικών, λιπασμάτων, τσιμέντου κτλ. Οι CO₂-ρύποι που θα δεσμεύονται από τις καμινάδες των εγκαταστάσεων -εργοστασίων θα καταλήγουν στον Πρίνο μέσω αγωγού από τη Βουλγαρία, μέσω πλοίων από Κροατία και Ιταλία αλλά και μέσω φορτηγών από κοντινότερες περιοχές.

Στόχοι του μεγάλου project, σύμφωνα με την ίδια την εταιρεία, είναι βασικά, να υποδέχεται CO₂ σε συμπιεσμένη και υγρή μορφή από τοπικές & περιφερειακές πηγές, προσφέροντάς τους μακροπρόθεσμες ευκαιρίες απανθρακοποίησης με παράλληλη διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους διεθνώς. Και ταυτόχρονα να ενισχύσει την κοινωνικοοικονομική δυναμική τοπικά και περιφερειακά, διασφαλίζοντας μακροπρόθεσμη απασχόληση. Η ένταξη του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και η επιδότηση στην Energean από το ελληνικό κράτος ύψους 150 εκ. € έγινε τον Νοέμβριο του 2023. Ένα χρόνο αργότερα, τον Νοέμβριο του 2024, παρουσιάστηκε από την εταιρεία η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων(Μ.Π.Ε) του έργου, η οποία πρέπει να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση.

Όπως είναι φυσικό, λόγω της τεράστιας έκτασης του πρωτόγνωρου για τα ελληνικά δεδομένα έργου και της εγγύτητάς του με τις ακτές του νησιού της Θάσου, κάτοικοι, επιστήμονες και φορείς, εκφράζουν τις έντονες ανησυχίες και επιφυλάξεις τους, τόσο για την σκοπιμότητά του όσο και για τις συνθήκες ασφάλειας που το διέπουν. Πολύ περισσότερο όταν παρόμοιο έργο υποθαλάσσιας αποθήκευσης τεράστιων ποσοτήτων CO₂ πραγματοποιείται δίπλα σε ένα από τους πλέον δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς της Β. Ελλάδας.

Για το θέμα έγινε πρόσφατα(30-1-2025), ημερίδα του ΤΕΕ ΑΜ, στη Θάσο, όπου ο δήμαρχος του νησιού, σύμφωνα με δημοσιεύματα, (<https://www.kavala-portal.gr/imerida-tin-apothikeys-co2-ston-prin/>), εξέφρασε την πλήρη αντίθεσή του στο συγκεκριμένο έργο αρνούμενος να συζητήσει για αντισταθμιστικά οφέλη.

Επισημαίνονται παράλληλα οι σοβαροί κίνδυνοι για την τουριστική ανάπτυξη του νησιού καθώς και το ότι μετά από μια περίοδο μερικών δεκαετιών, οι υψηλοί κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι των χώρων υγειονομικής ταφής CO₂ μεταφέρονται στη κοινωνία, που σημαίνει τεράστιο κόστος για τις μελλοντικές γενιές καθώς τα πηγάδια θα πρέπει για αιώνες να παρακολουθούνται με μια υψηλή και ακριβή τεχνολογία.

Μάλιστα, η σύγκριση της ΜΠΕ με το αντίστοιχο έργο στο Sleipner της Νορβηγίας που βρίσκεται 250χλμ από την ακτή, θεωρείται προβληματική και δημιουργεί πολλά ερωτηματικά. Εξίσου προβληματική κρίνεται και η απουσία εκτίμησης των συνεργιστικών επιπτώσεων της εν λόγω δραστηριότητας με άλλες που ταυτόχρονα λαμβάνουν χώρα στην περιοχή και το αυθαίρετο συμπέρασμα (δίχως καμία τεκμηρίωση) ότι η αλιεία και οι υδατοκαλλιέργειες δεν θα επηρεαστούν αρνητικά.

Στις 12-2-2025, και το **Δημοτικό Συμβούλιο Θάσου**, εξέφρασε την αντιθεσή του στο έργο της αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα στον Πρίνο, ενώ έντονες επιφυλάξεις για την αποθήκευση εκφράζει και το **Δίκτυο Τουρισμού Θάσου – Θάσος Νερό ΣΟΣ - Νησιωτικός Περιβαλλοντολογικός Σύλλογος Θάσου**, επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, τους τεράστιους κινδύνους για το τουριστικό προφίλ του νησιού και για όλες τις επενδύσεις κατοίκων και επιχειρηματιών που έχουν γίνει και αυτές που σχεδιάζονται, τους κινδύνους για την αλιεία και για το θαλάσσιο περιβάλλον.

Λόγω ακριβώς της μεγάλης σοβαρότητας του θέματος και των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων του έργου στην ζωή και την οικονομία του νησιού της Θάσου, η Ανεξάρτητη Ενωτική Πρωτοβουλία Αν. Μακεδονίας Θράκης, το έφερε με Επερώτησή της στο Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας-Θράκης, ζητώντας αφ' ενός απαντήσεις και αφ' ετέρου να οριστεί ειδική συνεδρίαση της Περιφέρειας με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της κοινωνίας της Θάσου προκειμένου να αξιολογηθούν πλήρως οι κίνδυνοι και οι προοπτικές του έργου, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις ανησυχίες των πολιτών. Ωστόσο, το αίτημά της για ειδική συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου για το ζήτημα αυτό, δεν έγινε δεκτό.

Κατόπιν τούτων,

Επειδή, η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης αποτελεί πρωταρχικής σημασίας προτεραιότητα τόσο για την Ελλάδα όσο και για την ΕΕ, απόλυτα συνυφασμένη με το μέλλον και την επιβίωση του πλανήτη,

Επειδή, η διαδικασία ταφής των ρύπων του CO₂ στο πλαίσιο της Πράσινης συμφωνίας, για να είναι πραγματικά αποτελεσματική, εκτός των προδιαγραφών αυστηρής ασφάλειας και επιτήρησης, πρέπει να συνοδεύεται από ανειλημμένες πολιτικές σημαντικού περιορισμού της καύσης ορυκτών καυσίμων,

Επειδή, τόσο μεγάλα έργα ταφής CO₂ κάτω από την θάλασσα και μάλιστα τόσο κοντά στις ακτές, απαιτούν σαφές ρυθμιστικό πλαίσιο, σύγχρονη τεχνολογία και πολύ αυστηρές προδιαγραφές ασφάλειας,

Επειδή, και το συγκεκριμένο έργο απαιτεί απόλυτη διαφάνεια, διαβούλευση και πλήρη ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας,

Επειδή, η τοπική κοινωνία της Θάσου, εκφράζει την έντονη ανησυχία της και την κατηγορηματική αντίθεσή της στο έργο,

Επειδή, εγείρονται και ζητήματα δίκαιης και ισότιμης πρόσβασης των δυνητικών χρηστών στις υποδομές.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Θεωρεί το ΥΠΕΝ ότι είναι θεμιτό και δίκαιο να δημιουργεί τους κανόνες αγοράς και το πλαίσιο, αφού έχει χρηματοδοτήσει και εν μέρει έχει προχωρήσει στην υλοποίηση του πρώτου έργου, βαφτίζοντάς το εκ των υστέρων ως «πιλοτικό»; Πώς σκοπεύει να πείσει τους άλλους παίκτες της αγοράς για αυτό;**
- 2. Σκοπεύει να λάβει μέτρα για την δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση όλων των δυνητικών χρηστών στις υποδομές αποθήκευσης, κατά το άρθ. 21 της Οδηγίας 2009/31; Ποια είναι αυτά και πότε θα υλοποιηθούν;**
- 3. Έχει η ΕΔΕΥΕΠ διαπιστώσει ότι ο προτεινόμενος γεωλογικός σχηματισμός είναι κατάλληλος για να χρησιμοποιηθεί ως τόπος αποθήκευσης CO₂, σύμφωνα με όσα προβλέπει η σχετική νομοθεσία; Είναι επαρκής η Μ.Π.Ε για αυτό;**
- 4. Έχουν ενημερωθεί οι κάτοικοι της Θάσου για το έργο ταφής CO₂ δίπλα ακριβώς στις ακτές του νησιού και έχει γίνει ουσιαστική διαβούλευση για την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που παρουσίασε η εταιρεία;**
- 5. Έχει γίνει ανάλυση κόστους-οφέλους σε σχέση με τις αναμενόμενες επιπτώσεις του έργου στην τοπική οικονομία και το περιβάλλον; Έχουν προβλεφθεί αντισταθμιστικά οφέλη για το νησί και ποια;**
- 6. Ποιά συγκεκριμένα μέτρα έχει λάβει η ελληνική πολιτεία για να εγγυηθεί την ασφαλή λειτουργία των εγκαταστάσεων αποθήκευσης του CO₂ στις υποθαλάσσιες στοές του Πρίνου;**
- 7. Πόσο αποτιμάται το συνολικό κόστος του έργου, ποια θα είναι η συμμετοχή και ποιο το όφελος του ελληνικού δημοσίου;**
- 8. Έχει υπογραφεί σύμβαση ή μνημόνιο συνεργασίας του ελληνικού δημοσίου με την εταιρεία που ανέλαβε το συγκεκριμένο έργο όσον αφορά στις υποχρεώσεις και στις ευθύνες των μερών σε περίπτωση ατυχήματος και αν ναι, τι προβλέπεται;**

Καλείται τέλος ο κ. υπουργός να καταθέσει στη Βουλή όλα τα έγγραφα, την σχετική αλληλογραφία με την ως άνω εταιρεία καθώς και την όποια συμφωνία τυχόν έχει καταρτιστεί μεταξύ της Energean (EnEarth) και του

ελληνικού δημοσίου για την συγκεκριμένη επένδυση αποθήκευσης CO2 στον Πρίνο.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Βέττα Καλλιόπη

Δούρου Ρένα

Ζαμπάρας Μίλτος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γιώργος

Ψυχογιός Γιώργος